

รายการอ้างอิง

- กรีทอ แก้วช่วยซุบ. ครูสอนรำและผู้แสดงรำกะเหรี่ยง. สัมพันธ์, 12 สิงหาคม 2544.
- กรีทอ แก้วช่วยซุบ. ครูสอนรำและผู้แสดงรำกะเหรี่ยง. สัมพันธ์, 6 ธันวาคม 2544.
- กรีทอ แก้วช่วยซุบ. ครูสอนรำและผู้แสดงรำกะเหรี่ยง. สัมพันธ์, 23 พฤษภาคม 2545.
- กรีทอ แก้วช่วยซุบ. ครูสอนรำและผู้แสดงรำกะเหรี่ยง. สัมพันธ์, 6 กรกฎาคม 2545.
- กาญจนา พะละ. ผู้แสดงเพลงกล่อมลูก. สัมพันธ์, 6 กรกฎาคม 2545.
- พอกี พะละ. ชาวกะเหรี่ยง. สัมพันธ์, 12 สิงหาคม 2544.
- พอกี พะละ. ชาวกะเหรี่ยง. สัมพันธ์, 5 พฤษภาคม 2545.
- พอกี พะละ. ชาวกะเหรี่ยง. สัมพันธ์, 24 พฤษภาคม 2545.
- โกศล มีคุณ. สภาพสังคมวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไปของชาวกะเหรี่ยง การวิจัยสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2535-2536.
- ขจัดภัย บุรุษพัฒน์. ชาวเขา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แพรวพิทยา อินเตอร์เนชั่นแนล , 2518.
- คานี ชูชาติ. ครูสอนรำ. สัมพันธ์, 23 สิงหาคม 2544.
- จันทร์บุรณ สุทธิ. ศูนย์วิจัยชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์ช้างเผือก , 2539.
- จ้อย หน่ออะ. ผู้ใหญ่บ้านชาวกะเหรี่ยงหมู่ 6. สัมพันธ์, 17 สิงหาคม 2544.
- จ้อย หน่ออะ. ผู้ใหญ่บ้านชาวกะเหรี่ยงหมู่ 6. สัมพันธ์, 21 ธันวาคม 2544.
- จ้อย หน่ออะ. ผู้ใหญ่บ้านชาวกะเหรี่ยงหมู่ 6. สัมพันธ์, 17 ธันวาคม 2544.
- จ้อย หน่ออะ. ผู้ใหญ่บ้านชาวกะเหรี่ยงหมู่ 6. สัมพันธ์, 1 พฤศจิกายน 2545.
- ฉ่ำทู ชูชาติ. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชาวกะเหรี่ยง หมู่ 6. สัมพันธ์, 6 กรกฎาคม 2544.
- ฉ่ำทู ชูชาติ. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชาวกะเหรี่ยง หมู่ 6. สัมพันธ์, 17 สิงหาคม 2544.
- ฉ่ำทู ชูชาติ. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชาวกะเหรี่ยง หมู่ 6. สัมพันธ์, 1 มิถุนายน 2545.
- ชาติ เอี่ยมกระสินธุ์. พระปกเกล้าประพาสกะเหรี่ยง. กรุงเทพฯ: บริษัทต้นอ่อนแกรมมีจำกัด, 2539.
- ฐานข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย การดำรงอยู่ระหว่างความเป็นชาติกับฐานะทางชาติพันธุ์, 2538.
(เอกสารอัดสำเนา)
- ดรุฬีสตร์ ลำราญวงศ์. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนกะเหรี่ยง, ภาควิชาสังคมวิทยา
และมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- เทวี สวรรยาธิบัติ. แบบแผนชีวิตชุมชนที่มีผลกระทบต่อภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีกะเหรี่ยง, ภาควิชาสังคม
วิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525

ธนิต อยู่โพธิ์. หนังสือเครื่องดนตรีไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เนต, 2530 (พิมพ์เนื่องในโอกาสฉลองอายุครบ 80 ปี ของนายธนิต อยู่โพธิ์ อดีตอธิบดีกรมศิลปากร 2499-2511 วันอังคารที่ 20 ตุลาคม 2530)

นันทกานต์ กราฟฟิก. ชาวเขาคความเข้าใจกับชนเผ่าต่างวัฒนธรรม. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์ช้างเผือก, 2544.

บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. ชาวเขาในไทย. กรุงเทพฯ: อมรรการพิมพ์, 2506.

ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. ตำนานของกะเหรี่ยงในทุ่งใหญ่นเรศวร. นนทบุรี: สำนักพิมพ์โลกดูเลยภาพ, 2539.

พงษ์พันธ์ ชูชาติ. ผู้เล่นดนตรีและร้องเพลงกะเหรี่ยง. สัมภาษณ์, 6 ธันวาคม 2544.

พงษ์พันธ์ ชูชาติ. ผู้เล่นดนตรีและร้องเพลงกะเหรี่ยง. สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2545.

พงษ์พันธ์ ชูชาติ. ผู้เล่นดนตรีและร้องเพลงกะเหรี่ยง. สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2545.

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. เสด็จประพาสไทรโยค ม.ป.ท., ม.ป.ป.

พูนพิสมัย ดิคุกุล, ม.จ. พิธีกรรมของทุกคน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนคร เขษมบรรณกิจ, 2504.

วีระวัชร ปิ่นเขียน. การศึกษาสภาพสังคมชาวกะเหรี่ยง. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์ช้างเผือก, 2524.

ศิราพร จิตะฐาน ฌ. ฌกลาง. ในห้องถิ่นมีนิทานและการละเล่นการศึกษาคติชนในบริบททางสังคมไทย ศิลปวัฒนธรรมฉบับพิเศษ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน, 2539.

สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์ และ ฉ่ำพู ชูชาติ. ครูสอนรำและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 6. สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2545.

สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์. ครูสอนรำกะเหรี่ยง. สัมภาษณ์, 5 พฤษภาคม 2545.

สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์. ครูสอนรำกะเหรี่ยง. สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2545.

สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์. ครูสอนรำกะเหรี่ยง. สัมภาษณ์, 1 มิถุนายน 2545.

สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์. ครูสอนรำกะเหรี่ยง. สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2545.

สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์. ครูสอนรำกะเหรี่ยง. สัมภาษณ์, 12 สิงหาคม 2545.

สวาท เสนาณรงค์. ภูมิศาสตร์ประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2519.

สำ ปรีคอก. ชาวกะเหรี่ยง. สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2544.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง, 2539. (เอกสารอัดสำเนา)

สุจริตลักษณ์ ดีผดุง และ สรินยา คำเมือง. สภามุขมกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล. บริษัทสหธรรมมิก จำกัด, 2539.

สุรจิต และ หทัยภรณ์ สุขกันตะ. ผู้ร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมชาวเขมรเผ่ากะเหรี่ยง. สัมภาษณ์. 6 กรกฎาคม 2545.

สุรจิต สุขกันตะ. ศึกษาธิการอำเภอแก่งกระจาน. สัมภาษณ์. 3 มิถุนายน 2545.

สุรพงษ์ กองจันทึก. กะเหรี่ยงความสัมพันธ์อันยาวนานกับไทย. วารสารศิลปวัฒนธรรม กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์, 2531.

สุรียา รัตนกุล และ สมทรง บุรุษพัฒน์. สารานุกรมชาติพันธุ์กะเหรี่ยงสะกอ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหธรรมมิกจำกัด, 2538.

หฤทัย นัยโมกษ์. การฟ้องร้องของชาวซอง รายงานประกอบการเรียนวิชา สัมมนาทัศนศึกษาศิลปะไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

อนันต์ ปลอดปลง. ผู้เล่นดนตรีและผู้แสดงรำกะเหรี่ยง. สัมภาษณ์. 31 กรกฎาคม 2545.

อมรา พงศาพิชญ์. วัฒนธรรมศาสนาและชาติพันธุ์วิเคราะห้สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

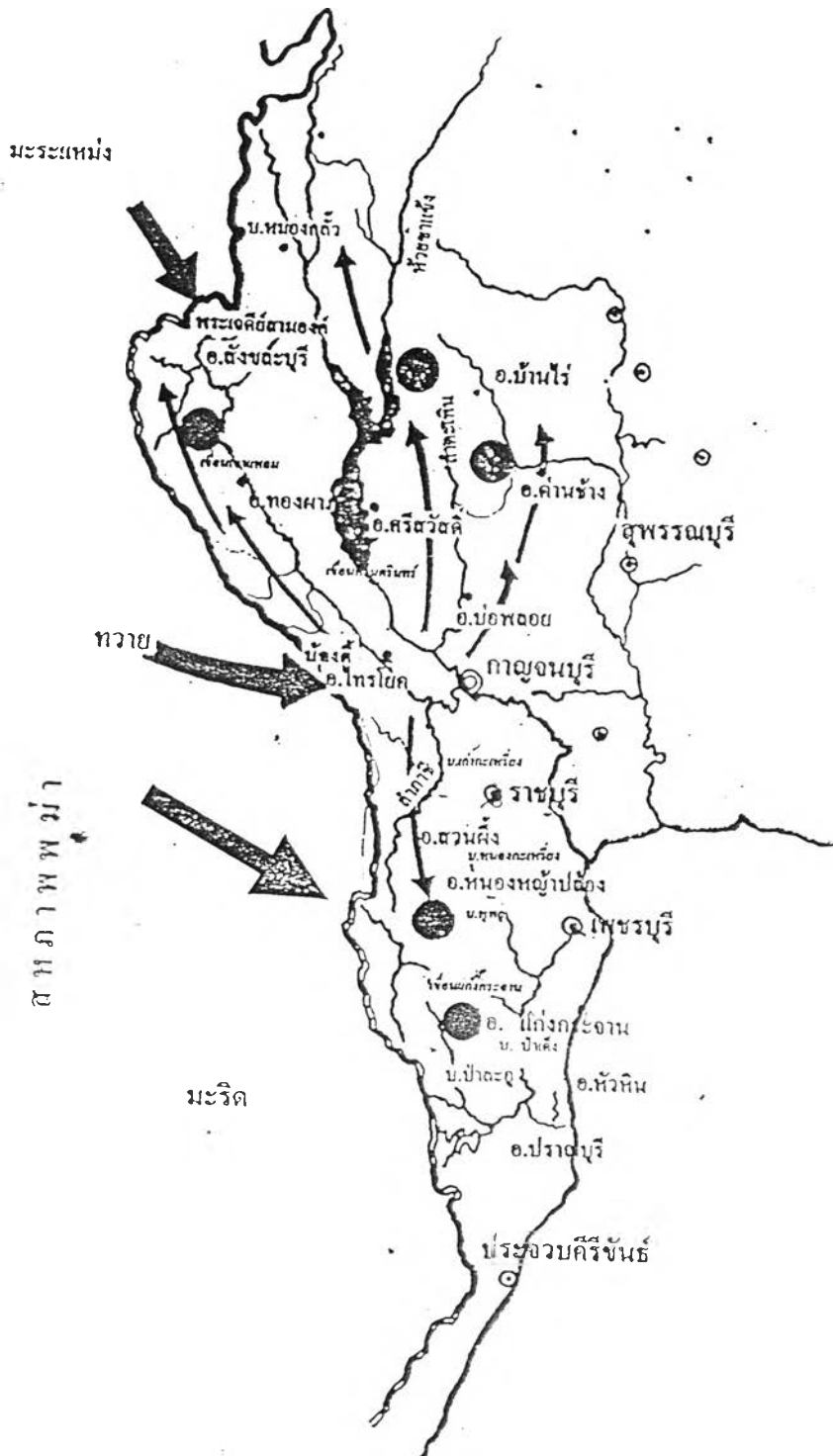
เอกราช ผักท้อ. ครูสอนรำและผู้เป็นล่ามแปลภาษากะเหรี่ยงเป็นภาษาไทย. สัมภาษณ์. 6 ธันวาคม 2544.

เอกราช ผักท้อ. ครูสอนรำและผู้เป็นล่ามแปลภาษากะเหรี่ยงเป็นภาษาไทย. สัมภาษณ์. 31 กรกฎาคม 2545.

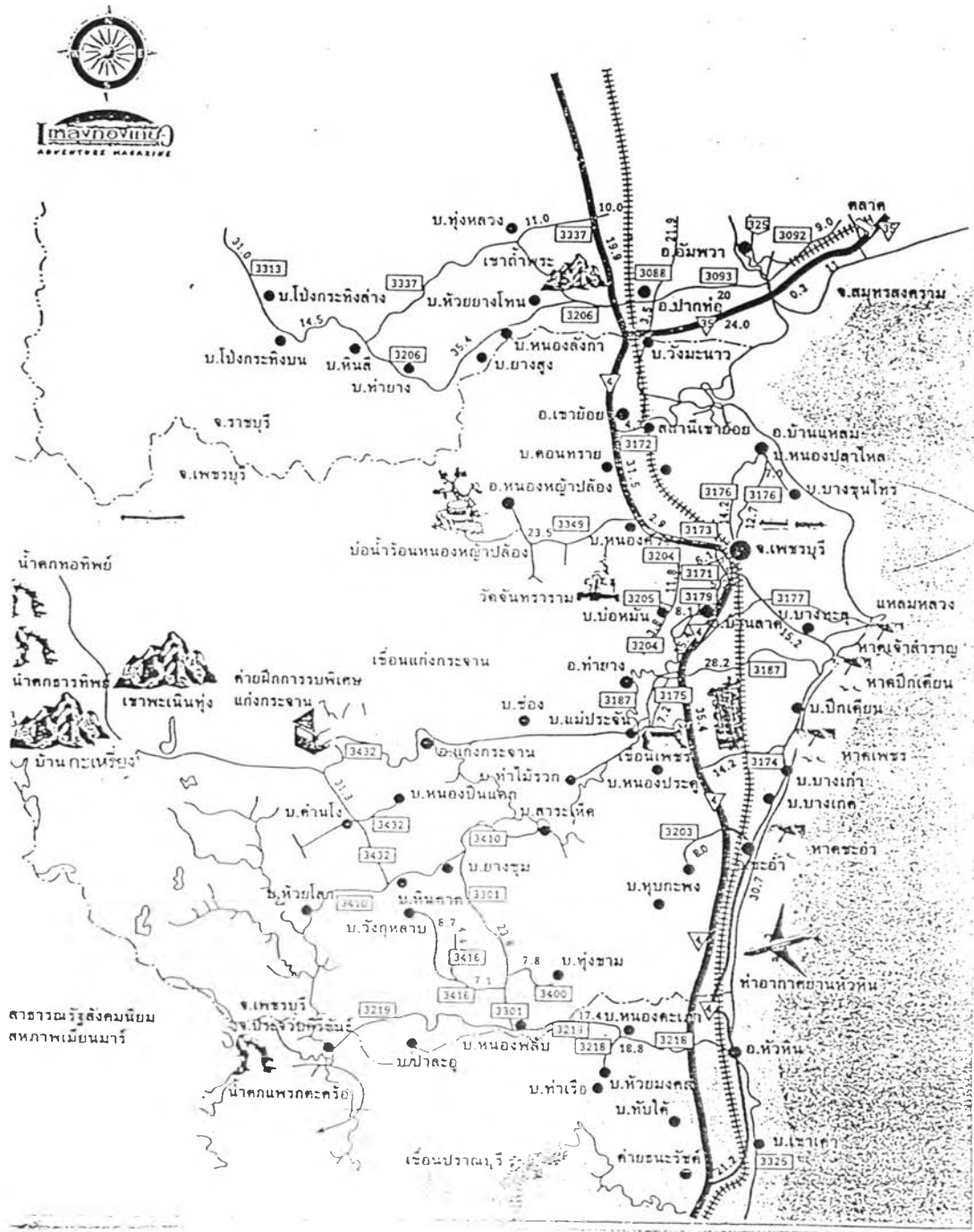
ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ภูมิหลังและสภาพทางสังคมของกลุ่มชนชาวกะเหรี่ยง

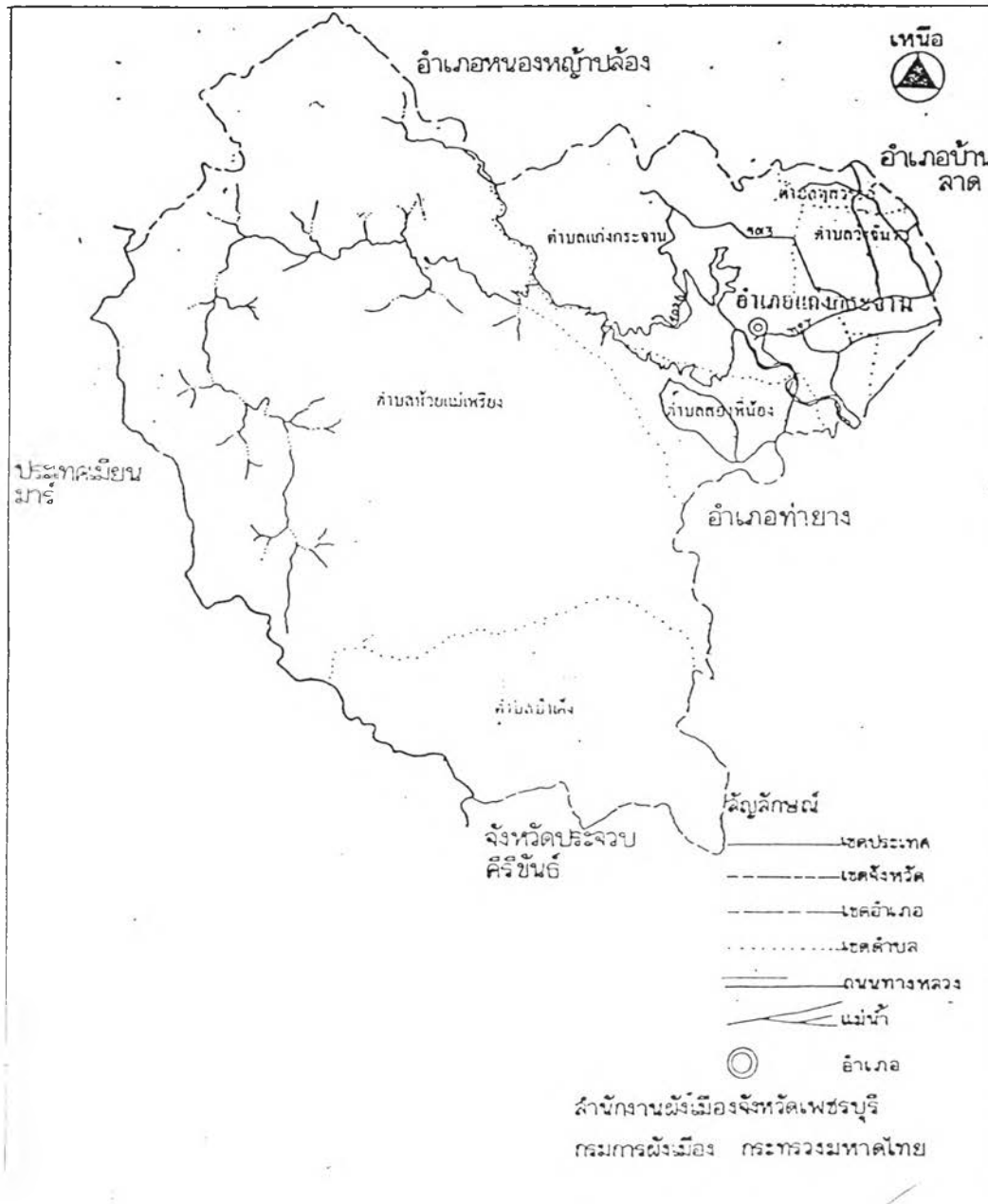

แผนภาพที่ 1 : แสดงเส้นทางการอพยพตามตำนานของกะเหรี่ยง

แผนภาพที่ 2

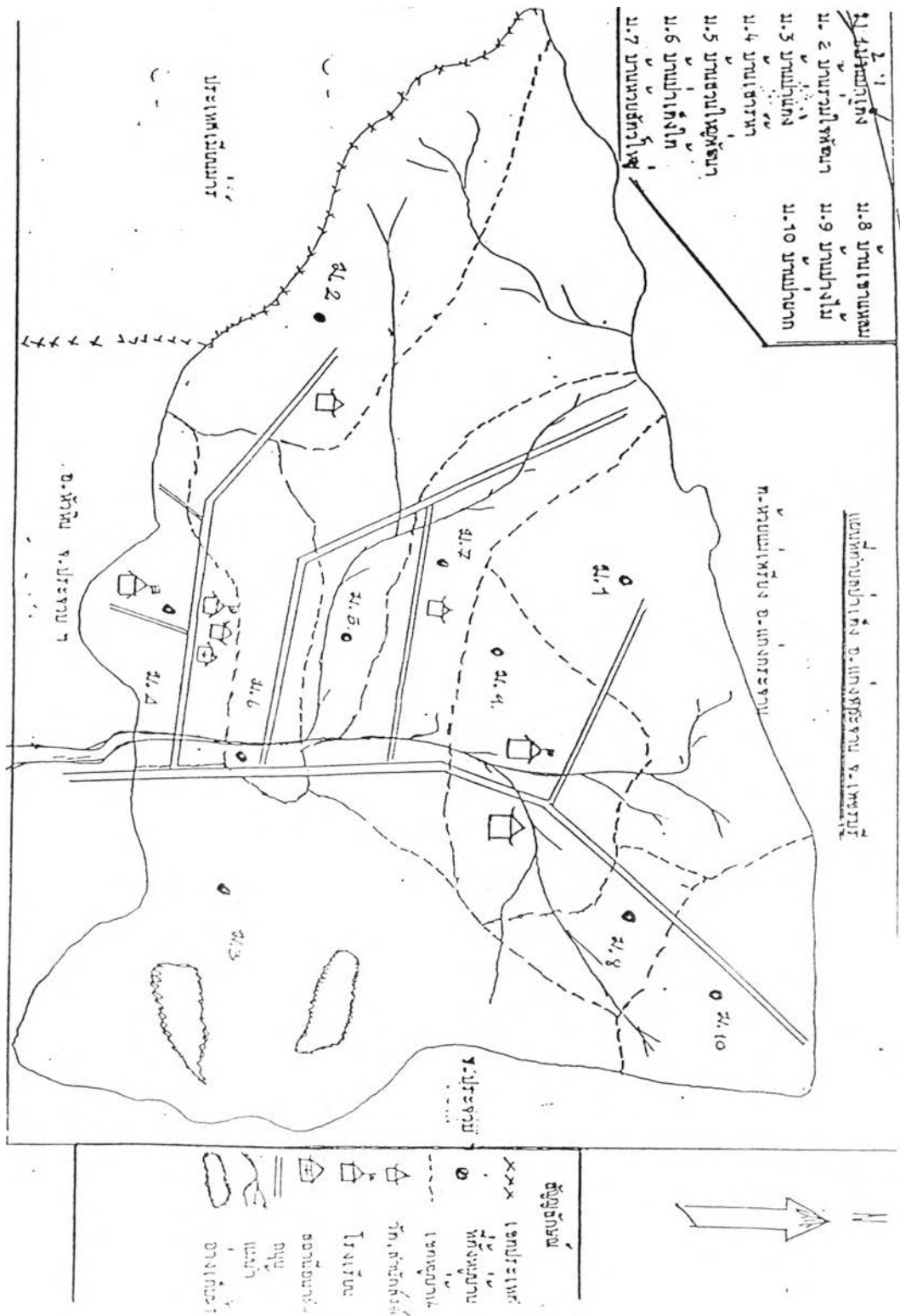
แผนที่จังหวัดเพชรบุรี

แผนภาพที่ 3

แสดงที่ตั้งของอำเภอแก่งกระจาน

แผนภาพที่ 4

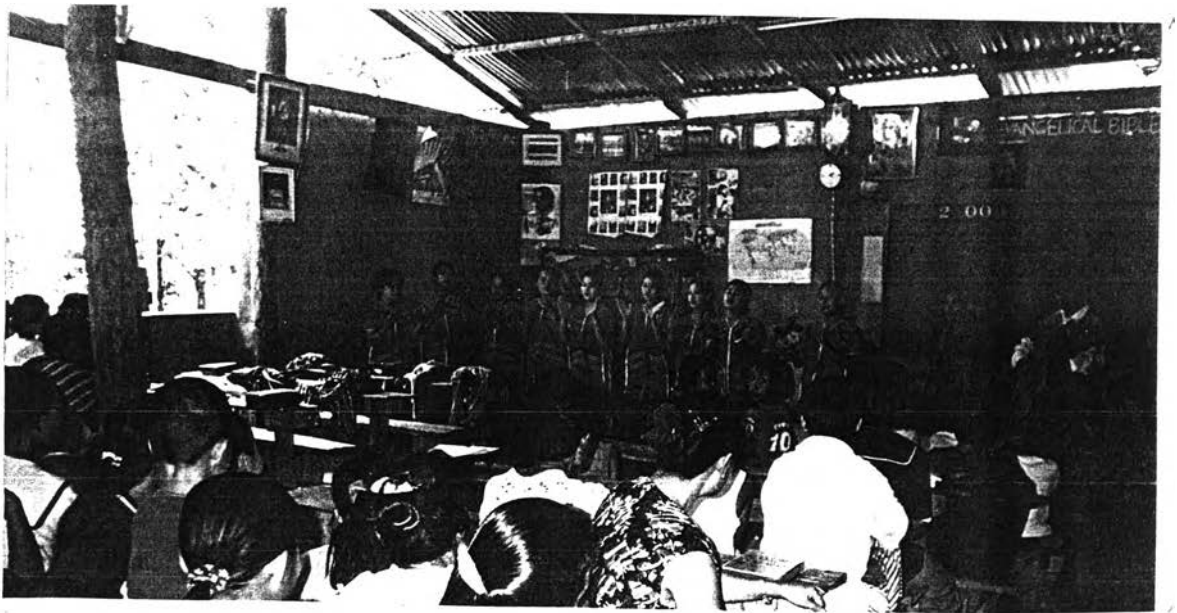
แสดงที่ตั้งหมู่บ้าน ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ 1 : ลักษณะบ้านเรือนของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง
ที่มา : ถ่ายภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัด เพชรบุรี ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2545

ภาพที่ 2 : ลักษณะบ้านและภูมิประเทศของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ณ หมู่บ้านป่าเต็ง
ที่มา : ถ่ายภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัด เพชรบุรี ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2545

ภาพที่ 3-4

ที่มา

โบสถ์คริสต์จักรป่าเต็ง ซึ่งเป็นศูนย์รวมของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ซึ่งจะมีการร้องเพลงเกี่ยวกับศาสนาคริสต์ เป็นภาษากะเหรี่ยง และเรียนพระคัมภีร์
ถ่ายภาพโดย บุชบา รอดอัน ณ โบสถ์ป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2545

ภาพที่ 5 : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งปัจจุบันสอนภาษาไทยให้กับเด็กชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านป่าเต็ง
ที่มา : ภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ หมู่บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
ในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2545

ภาคผนวก ข.

ประวัติครูสอนรำกะเหรี่ยงและผู้ให้ข้อมูลการรำกะเหรี่ยง

จากการสัมภาษณ์ครูสอนรำกะเหรี่ยง และผู้ที่เกี่ยวข้องในเขตตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ทำให้ได้ข้อสรุปว่าการรำกะเหรี่ยงในปัจจุบันนี้เป็นการสืบทอดต่อกันมาครั้งบรรพบุรุษที่ติดตัวมาพร้อมกับการอพยพเข้าสู่ประเทศไทยและเมื่อปี พ.ศ.2428 นับเป็นครั้งสำคัญซึ่งกะเหรี่ยงอพยพเข้ามาเป็นจำนวนมาก ในการรำกะเหรี่ยงซึ่งในปัจจุบันมีจำนวน 4 ชุด คือ รำตง รำกระทบไม้ไผ่ รำดำข้าว ส่วนการแสดงเพลงกล่อมลูกนั้นปัจจุบันไม่นิยมนำมาแสดง เพราะเหตุว่าขาดผู้สืบทอด มีแต่ผู้อาวุโสที่เคยแสดงเพลงกล่อมลูกเท่านั้น ซึ่งก็เป็นเพียงข้อมูลการสัมภาษณ์ และการสาธิตวิธีการแสดง การรำกะเหรี่ยงทั้ง 3 ชุด เป็นการรำเพื่อความสนุกสนานและเป็นสิ่งบันเทิงใจอย่างหนึ่งทีพ่อกจะมีได้ในสังคมของหมู่บ้าน ซึ่งเป็นการรำในงานประเพณีของหมู่บ้าน เช่น งานหลังฤดูการเก็บเกี่ยวงานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาวเขา งานเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และงานต้อนรับแขกผู้มาเยือนภายในหมู่บ้าน เป็นต้น

ซึ่งการรำจะมีรูปแบบและลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์โดยการนำเอาวัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่น นำมาสร้างสรรค์ประกอบการรำได้อย่างสนุกสนาน พร้อมเพรียงและสวยงาม ดังจะเห็นได้จากการรำกระทบไม้ไผ่ และการรำดำข้าว สามารถสังเกตได้ว่าเป็นการแสดงของกลุ่มชนชาวกะเหรี่ยง ซึ่งศิลปะการรำนั้นมีการเคลื่อนไหว ร่างกาย มือ เท้า ที่สัมพันธ์และสอดคล้องกันอย่างดี ในทุกท่วงท่าของการรำ ซึ่งลักษณะเด่นของการรำอยู่ที่วิธีการก้าวเท้า ก้าวเท้ากระโดดข้ามไม้ไผ่ การใช้มือ-แขน และการยืนก้าวเท้าข้างใดข้างหนึ่งเตะในไม้ไผ่ที่กำลังกระทบกันในจังหวะท่างและจังหวะชิดไปตามจังหวะ และท่วงท่าของเพลงที่ประสานกลมกลืนกันดี เนื้อร้องของเพลงเป็นภาษากะเหรี่ยง มีฉิ่ง ฉาบ ตอง ฆ้องโหม่ง และกีตาร์เป็นเครื่องดนตรีประกอบการรำ เพื่อเพิ่มความสนุกสนานและเร้าใจมากยิ่งขึ้น

การสืบทอดทำรำนั้นส่วนใหญ่จะเป็นการสืบทอดทางบรรพบุรุษคือญาติพี่น้องที่เคยรำกะเหรี่ยง และเป็นความสมัครใจฝึกฝนกันเอง โดยการสังเกต และจดจำท่ารำจากการไปดู และการฝึกหัดท่ารำจากครูผู้สอนรำกะเหรี่ยง จนทำให้ครูสอนรำกะเหรี่ยงเหล่านี้มีความเชี่ยวชาญในการรำเป็นอย่างดี ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่าเริ่มรำตั้งแต่อายุ 9-10 ปีขึ้นไป

จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษาในหมู่บ้านป่าเต็งโดยการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลประวัติส่วนตัวของครูสอนรำกะเหรี่ยง และผู้ที่เกี่ยวข้องมีดังต่อไปนี้

- ภาพที่ 6 นายสุรจิต สุขกันตะ ศึกษาธิการอำเภอแก่งกระเจาน ผู้ให้การสนับสนุนและ
เผยแพร่ ตลอดจนจัดหางบประมาณในการแสดงศิลปวัฒนธรรมของชาวเขา
เผ่ากะเหรี่ยงสู่สายตาประชาชนทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ในปี พ.ศ. 2539
ปัจจุบัน
- ที่มา ถ่ายภาพโดย นุชบา รอดอัน ณ บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระเจาน จังหวัด
เพชรบุรี ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2545

ประวัติ นายสุรจิต สุขกันตะ

นายสุรจิต สุขกันตะ เกิดเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ.2499 ณ บ้านเลขที่ 13/1 หมู่ 1 ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี สมรสกับนางหทัยภรณ์ สุขกันตะ มีบุตร 2 คน คือ

1. นายวุฒิเกียรติ สุขกันตะ
2. นายปริญญาพร สุขกันตะ

ปัจจุบันพักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 13/1 หมู่ 1 ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

การศึกษา

จบการศึกษาระดับปริญญาโทวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ.2524   รับราชการในตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย
- พ.ศ.2538   ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
- พ.ศ.2541   ศึกษาธิการอำเภอกิ่งอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด
- พ.ศ.2542   ศึกษาธิการอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา
- พ.ศ.2542-2545   ศึกษาธิการอำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

ผลงาน

- ปีพ.ศ. 2524-2541   เป็นผู้สนับสนุนให้มีการจัดงานประเพณีของทุกอำเภอที่ดำรงตำแหน่ง
- ปีพ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน   เป็นผู้ให้การสนับสนุนอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมการแสดงของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงสู่สายตาประชาชนทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์
- เป็นผู้จัดทำงบประมาณในการแสดงศิลปวัฒนธรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

ภาพที่ 7 นายสมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์ หรือพะละ ครูสอนรำกะเหรี่ยง เป็นผู้ที่มีความสามารถทางด้านการรำกะเหรี่ยง ซึ่งผู้วิจัยได้รับการถ่ายทอดการรำกะเหรี่ยง และฝึกเป็นหลักในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ที่มา ภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ 256 หมู่บ้านป่าเต็ง ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 ธันวาคม 2545

ประวัติอาจารย์สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์

อาจารย์สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์ หรือพะละ เกิดเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2474 ณ หมู่บ้านป่าเต็ง ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันเป็นครูสอนศาสนาคริสต์ ณ โบสถ์คริสต์จักรป่าเต็ง และนอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกลุ่มชนชาวกะเหรี่ยง ตลอดจนการรำของชนชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านป่าเต็ง บิดาชื่อนจ้อจ้อ มารดาชื่อน บ่อเกอะ เป็นบุตรคนที่ 1 ในจำนวนพี่น้องร่วมบิดา-มารดาเดียวกัน 5 คน เป็นชาย 3 คน และหญิง 2 คน สมรสกับนางกาญจนา หรือหน่ออะ มีบุตรด้วยกัน 6 คนคือ

1. นางสาวประกายฟ้า หรือคิบู วิโรจน์ประสิทธิ์ อาชีพรับจ้าง
2. นางสาวผกาวัลย์ หรือเคซ่า วิโรจน์ประสิทธิ์ อาชีพรับจ้าง
3. นางสาวนารีรัตน์ หรือแอะแอะ วิโรจน์ประสิทธิ์ กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
4. เด็กชายมนตรี หรือเกตุ วิโรจน์ประสิทธิ์ กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
5. เด็กชายปรีชา หรือซีโม วิโรจน์ประสิทธิ์ กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
6. เด็กหญิงพวงผกา หรือยื่อพอ วิโรจน์ประสิทธิ์ อายุ 5 ขวบ

ปัจจุบันอาจารย์สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์ พักอาศัยอยู่ ณ บ้านเลขที่ 256 หมู่ 6 ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

การศึกษา

อาจารย์สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์ จบการศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ไทยภูเขาในหมู่บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี สามารถฟังและพูดภาษาไทยได้แต่ไม่ขีด แต่ไม่สามารถเขียนภาษาไทยได้ ซึ่งนายสมบัติมีความตั้งใจที่จะพัฒนากลุ่มชนชาวกะเหรี่ยงให้มีความเจริญโดยที่ชวนขวายหาความรู้ ทั้งจากครูผู้สอนภาษาไทย และครูผู้อาวุโสด้านการรำในหมู่บ้าน จึงเป็นบุคคลที่กลุ่มชนในหมู่บ้านให้การยอมรับนับถือและให้เป็นผู้นำในด้านศิลปวัฒนธรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงของหมู่บ้านซึ่งเป็นครูผู้สอนรำ โดยที่นายสมบัติเป็นผู้ที่ให้ความรู้และสามารถถ่ายทอดทำรำได้ดี ตลอดจนเป็นผู้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการรำกะเหรี่ยงดังกล่าว

พ.ศ.2488 ขณะนั้นอาจารย์สมบัตินี้มีอายุประมาณ 14 ปี ได้ฝึกการรำตง การรำกระหนบไม้ไผ่ รำตำข้าว จากการที่รำตามผู้อาวุโสคือ ครูหน่อหนอ และครูพวย่วย ชาวกะเหรี่ยงจังหวัดกาญจนบุรี ที่ได้เข้ามาเยี่ยมเยียนญาติพี่น้องชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านป่าเต็งจนเกิดความชำนาญและสามารถรำ

กะเหรี่ยง ซึ่งเมื่อมีการแสดงเนื่องในงานต่างๆ ของหมู่บ้านนั้น นายสมบัติจะเป็นผู้นำและคัดเลือกผู้แสดงมาทำการฝึกซ้อม ณ ลานบ้านของอาจารย์สมบัติ หรือที่โบสถ์ป่าเต็ง จนชาวกะเหรี่ยงภายในหมู่บ้านยกย่องให้เป็นผู้ที่รำกะเหรี่ยงได้ดีและมีความชำนาญซึ่งในปัจจุบันนายสมบัติเป็นผู้ที่ถ่ายทอดรำกะเหรี่ยงให้กับกลุ่มชนชาวกะเหรี่ยง

พ.ศ.2510-2530 ได้รับการแต่งตั้งเป็นครูสอนศาสนาคริสต์ ณ โบสถ์ป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี และเป็นผู้เผยแพร่การรำกะเหรี่ยง โดยให้การฝึกซ้อมและเป็นผู้แนะนำในด้านการรำให้กับกลุ่มชนและนักศึกษาชาวกะเหรี่ยงที่เรียนภาษาไทยในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ และทำการแสดง ณ โบสถ์ป่าเต็ง ในงานคริสตมาสซึ่งอาจารย์สมบัติ เป็นผู้ริเริ่มให้มีการแสดงรำกะเหรี่ยงตลอดจนเป็นผู้ฝึกสอนท่ารำด้วยตนเอง

พ.ศ.2536 อาจารย์สมบัติ ได้ไปศึกษาด้านศาสนาคริสต์ยังประเทศเกาหลี ซึ่งอาจารย์ ยืน ชาวเกาหลี เป็นครูสอนศาสนาคริสต์เคยได้เข้าไปเผยแพร่พระคริสตธรรมให้กับชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านป่าเต็ง เป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายดังกล่าว เป็นระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่วันที่ 11 กรกฎาคม - 11 ตุลาคม นอกจากนี้อาจารย์สมบัตียังนำการรำตงเข้าไปเผยแพร่ยังประเทศเกาหลี โดยทำการร้องเพลงกะเหรี่ยงและรำด้วยตนเอง

นอกจากอาจารย์สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์ จะมีความรู้ความสามารถในด้านการแสดงและการร้องเพลงแล้ว ท่านยังมีความรอบรู้ในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวกะเหรี่ยงและมีการพัฒนาหมู่บ้านโดยจัดหาเงินจากมูลนิธิของชาวกะเหรี่ยงจากจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และเชียงใหม่ มาจัดสร้างโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ไทยภูเขาที่หมู่บ้านป่าเต็ง และมีนักศึกษาที่เป็นชนชาวกะเหรี่ยงจากจังหวัดดังกล่าวมาศึกษาทั้งภาษาไทย และศึกษาวัฒนธรรมชาวกะเหรี่ยงในด้านการแสดงต่างๆ เพื่อทำการแสดงและสืบทอดโดยตรงจากอาจารย์สมบัติ ซึ่งนักศึกษาเหล่านั้นเรียกอจารย์สมบัติว่า อาจารย์ใหญ่

ผลงาน

พ.ศ. 2510-2535 เป็นครูสอนศาสนาคริสต์ ให้กับกลุ่มชนชาวกะเหรี่ยง ณ โบสถ์ป่าเต็ง และโบสถ์ห้วยแห้ง จนได้รับแต่งตั้งเป็นศิษยาภิบาลทางด้านศาสนาคริสต์

พ.ศ.2536 เป็นผู้เผยแพร่ท่ารำและเพลงกะเหรี่ยงไปเผยแพร่ยังประเทศเกาหลีจนทำให้ชาวกะเหรี่ยงส่วนหนึ่งจัดสรรทุนทรัพย์และให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณ เพื่อนำมาใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มชนชาวกะเหรี่ยงต่อไป

พ.ศ.2536 จนถึงปัจจุบัน เป็นผู้เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในหมู่บ้านป่าเต็งสู่สาธารณชนจนเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป เป็นเหตุให้หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ขอความร่วมมือไปแสดงทุกครั้งเมื่อมีงานประจำปี

ภาพที่ 8
ที่มา

กริห่อ แก้วช่วยชุบ เป็นผู้สอนรำและสอนร้องเพลงกะเหรี่ยง
ภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ บ้านเลขที่ 66/ซ ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน
จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2545

ประวัตินางกริโท

นางกริโท หรือแห้ง เกิดเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2492 ปัจจุบันเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการรำและการร้องเพลงของชาวกะเหรี่ยง บิดาชื่อ พื่อชะ มารดาชื่อ ตี๋นึ่ง เป็นบุตรคนที่ 4 ในจำนวนพี่น้อง 7 คน สมรสกับนายพวยอ มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ

1. นายรู้มี อาชีพ รับจ้าง
2. นางสาวสายใจ หรือมือคา อาชีพ รับจ้าง

ปัจจุบันนางกริโท หรือที่ทุกคนเรียกกันว่าป้าแห้งพักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 85 หมู่ 6 ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

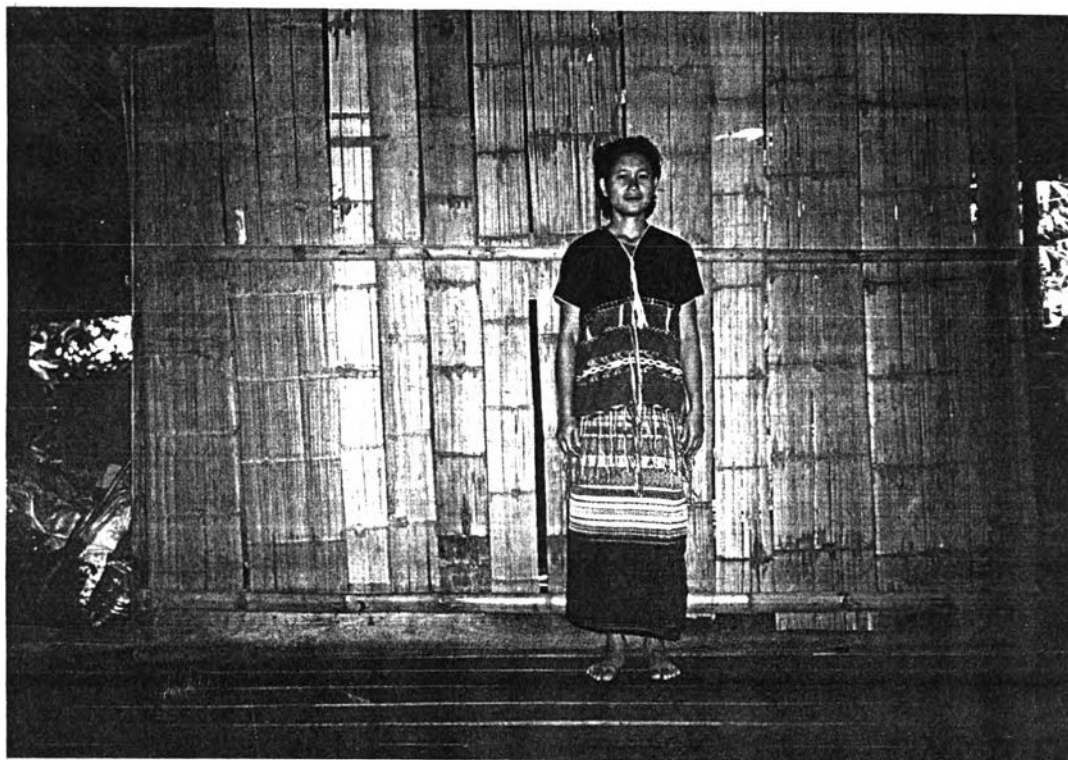
การศึกษา

นางกริโท เป็นชาวกะเหรี่ยง ไม่สามารถพูดและฟังภาษาไทยได้เมื่อผู้วิจัยต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับการรำกะเหรี่ยงต้องมีชาวกะเหรี่ยงซึ่งสามารถพูดและฟังภาษาไทยได้เป็นล่ามและแปลเป็นภาษาไทยให้ ซึ่งนางกริโทเป็นผู้ที่ชอบการร้องรำ ทำเพลง และมักจะจดจำทำรำได้แม่นยำ และร้องเพลงกะเหรี่ยงได้ไพเราะ จึงเป็นบุคคลที่กลุ่มชนชาวกะเหรี่ยงให้เป็นผู้สอนรำ และเมื่อมีการแสดงนางกริโทจะเป็นผู้ร้องนำในการแสดงทุกครั้ง

พ.ศ. 2505 ขณะนั้นนางกริโถมียายุประมาณ 13 ปี ได้ฝึกการร้องและรำเพลงกะเหรี่ยงโดยการร้องเพลงตาม และรำตามผู้อาวุโส คือ นางดาก่อ ปัจจุบันเสียชีวิตแล้วซึ่งเป็นชาวกะเหรี่ยงและเป็นญาติพี่น้องกัน โดยที่นางกริโทได้ฝึกหัดจากครูหนองนอ และครูพู่ช่วย เมื่อมีการแสดงซึ่งนางกริโทเป็นผู้ที่ชอบร้องเพลงและมีพื้นฐานการร่ายอยู่บ้างแล้ว จึงทำให้นางกริโทสามารถร้องเพลงและรำกะเหรี่ยงได้ทุกเพลง จนเกิดความชำนาญและสามารถรำได้ดี

ปัจจุบันนางกริโท เป็นผู้ที่สอนการร้องเพลงและการรำกะเหรี่ยงให้กับกลุ่มชนและนักศึกษาชาวกะเหรี่ยงที่เข้ามาเรียนรู้ภาษาไทยจากโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในหมู่บ้านป่าเต็ง จนมีความชำนาญสามารถเป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้านของชาวกะเหรี่ยงได้เป็นอย่างดี

นอกจากจะเป็นผู้ถ่ายทอดทำรำแล้ว นางกริโทยังร่วมแสดงการรำตงในงานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงร่วมกับองค์กรต่างๆ อีกด้วย

ภาพที่ 9
ที่มา

นางอรจิรา หรือคำอี ชูชาติ ครูสอนรำและร้องเพลงในการรำกะเหรี่ยง
ภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ บ้านเลขที่ 66/ช ตำบลป่าเต็ง อำเภอกำแพงกระเจาน
จังหวัดเพชรบุรี

ประวัตินางอรจิรา ชูชาติ

นางอรจิรา หรือคานี ชูชาติ เกิดเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2501 ณ หมู่บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันเป็นกรรมการและเป็นผู้ดูแลการเงินของคริสตจักรป่าเต็ง และยังเป็นผู้สอนรำและร้องเพลงกะเหรี่ยงเมื่อมีการรำกะเหรี่ยง บิดาชื่อจ้อจ้อ มารดาชื่อ คอแคะ เป็นบุตรคนที่ 3 ในจำนวนพี่น้องร่วมบิดา-มารดา มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ

1. เด็กหญิงจันทร์ฉาย ชูชาติ
2. เด็กหญิงนิติมา ชูชาติ

ปัจจุบันนางคานีพักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 66/ช หมู่ 6 ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

การศึกษา

นางคานี ชูชาติ จบการศึกษาชั้นพื้นฐานจากโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ไทยภูเขาในหมู่บ้านป่าเต็ง สามารถฟังและพูดภาษาไทยได้บ้างแต่ไม่ชัดและไม่สามารถเขียนภาษาไทยได้ ซึ่งนางคานีเป็นผู้ที่มีความสามารถในด้านการร้องและรำเพลงกะเหรี่ยงโดยได้รับการถ่ายทอดจากครูผู้อาวุโสเช่นเดียวกับอาจารย์สมบัติ นางกริหอก จากครูพ้วยและครูหนองนอเช่นเดียวกัน ซึ่งความสามารถด้านการรำของนางคานีนั้นทำให้ชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านยกย่องและให้เป็นผู้ฝึกสอนท่ารำตลอดจนการร้องเพลงในการรำกะเหรี่ยงให้กับผู้แสดงหญิงและเมื่อมีงานการแสดงในงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นงานประเพณีภายในหมู่บ้าน หรืองานแสดงร่วมกับองค์กรต่างๆ นั้น นางคานี ต้องไปร่วมโดยการร้องเพลงกะเหรี่ยงและฝึกซ้อมท่ารำกะเหรี่ยงก่อนทำการแสดงจริงทุกครั้งร่วมกับนายสมบัติ และนางคานีและเป็นผู้ที่อายุน้อยที่สุดในการฝึกหัดรำจากครูหนองนอและครูพ้วย ซึ่งนางคานีให้สัมภาษณ์ว่า “เริ่มรำและเห็นการแสดงรำกะเหรี่ยงตั้งแต่เริ่มจำความได้ รำตามผู้อาวุโสเรื่อยมา โดยได้รับการฝึกสอนจากครูซึ่งสามารถรำและร้องเพลงกะเหรี่ยงได้จนกระทั่งถึงปัจจุบัน”

พ.ศ.2536-ปัจจุบัน เป็นผู้เผยแพร่และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในหมู่บ้านป่าเต็งสู่สาธารณชน ในด้านการรำ การร้องเพลง ตลอดจนการแต่งกายและเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป

ภาพที่ 10
ที่มา

นายบุญธรรม (ฉ่าทู่) ชูชาติ เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกะเหรี่ยง
ภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ บ้านเลขที่ 81 หมู่ 6 ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่ง
กระเจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 ธันวาคม 2544

ประวัตินายบุญธรรม ชูชาติ

นายบุญธรรม หรือฉายา ชูชาติ ฉ่าทู่ แปลว่า ดาวทอง, ดอกไม้ป่า เป็นชาวกะเหรี่ยง เกิดเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2479 ปัจจุบันเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 6 ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ปลูกอ้อย ปลูกข้าวโพด เป็นผู้ที่ให้ข้อมูลด้านการร่ำ และประวัติความเป็นมาของกะเหรี่ยง บิดาชื่อนอญู มารดาชื่อนาอิ เป็นบุตรคนที่ 2 ในจำนวนพี่น้อง 7 คน สมรสกับนางยุพินหรือพ่อเจ้ มีบุตรด้วยกัน 5 คน คือ

1. นางสาวรัศมี หรือพ่อวะ พู่วี ชูชาติ อาชีพรับจ้าง
2. นายพิบูลย์ หรือคู้ ชูชาติ อาชีพรับจ้าง
3. นางสาววิภาวดี หรือเอ๊ะ-อ๊ะ ชูชาติ อาชีพรับจ้าง
4. นายสาริต หรือตู่เก ชูชาติ กำลังศึกษาในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
5. เด็กหญิงพิมพ์พา หรือสะด้า ชูชาติ กำลังศึกษาในโรงเรียนป่าเต็งวิทยา อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

ปัจจุบันนายฉ่าทู่ พักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 81 หมู่ 6 ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

การศึกษา

นายฉ่าทู่ จบการศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง สามารถฟังและพูดภาษาไทยได้แต่ไม่ชัด เป็นผู้นำด้านการเกษตร โดยจัดตั้งศูนย์การเกษตรของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่หมู่บ้านป่าเต็งปัจจุบัน ซึ่งนายฉ่าทู่เป็นนักพัฒนาด้านการเกษตร และยังรักที่จะเป็นผู้นุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงโดยมิให้สูญหาย โดยเป็นผู้ที่เผยแพร่และข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความมา ตลอดจนการร่ำของกะเหรี่ยงกับบุคคลทั่วไปทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ผลงาน

พ.ศ.2536 จนถึงปัจจุบัน เป็นผู้นำชาวกะเหรี่ยงร่วมกับอาจารย์สมบัติโดยนำการร่ำของชนชาวกะเหรี่ยงแสดงในงานศิลปวัฒนธรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ณ อำเภอแก่งกระจาน และงานพระนครคีรีซึ่งเป็นงานประจำปี ตลอดจนเป็นผู้สนับสนุนทางด้านบริการรับ-ส่งผู้แสดงทุกครั้งเมื่อไปแสดงตามสถานที่ต่างๆ

ภาพที่ 11

นายพงษ์พันธ์ หรือต้าเพื่อชัย จันทระยุทธ เป็นนักดนตรี และเป็นครูสอนศาสนาคริสต์ ณ โบสถ์ป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 9 กันยายน 2544

ที่มา

ภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ บ้านเลขที่ 81 หมู่ 6 ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 ธันวาคม 2544

ประวัตินายพงษ์พันธ์ จันทรยุทธ

นายพงษ์พันธ์ หรือต้าเพื่อชัย จันทรยุทธ (สกุลเดิม ชูชาติ) เป็นชาวกะเหรี่ยง เกิดเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2498 ปัจจุบันเป็นครูสอนศาสนาและเป็นผู้เล่นดนตรี โดยนำกีตาร์เข้ามาเล่นประกอบการรำกะเหรี่ยง ที่หมู่บ้านป่าแดง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี บิดาชื่อป้าอู มารดาชื่อพูนี เป็นบุตรคนที่ 2 ในจำนวนพี่น้อง 5 คน สมรสกับนางพรเดชะ มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ

1. เด็กชายอนุรักษ์ จันทรยุทธ กำลังศึกษาในโรงเรียนบ้านป่าแดง
2. เด็กหญิงสุจิตรา จันทรยุทธ กำลังศึกษาในโรงเรียนบ้านป่าแดง

ปัจจุบันนายพงษ์พันธ์ พักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 23 หมู่ 6 ตำบลป่าแดง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

การศึกษา

นายพงษ์พันธ์ จันทรยุทธ จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ สามารถพูดภาษาไทยได้แต่ไม่ชัด และเขียนภาษาไทยได้ดี ตลอดจนเป็นผู้ที่แปลภาษากะเหรี่ยงเป็นภาษาไทยให้กับผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้

พ.ศ.2522 นายพงษ์พันธ์ เป็นครูสอนศาสนาคริสต์ในหมู่บ้านป่าแดง และมีโอกาสไปเรียนพระคริสตธรรมทางด้านศาสนาที่จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และเชียงใหม่ จึงทำให้เป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านศาสนา และศิลปวัฒนธรรมของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงซึ่งนายพงษ์พันธ์ยังเป็นนักดนตรีที่มีฝีมือในการดีดกีตาร์ (อาจจะเนื่องมาจากเป็นผู้นำทางศาสนาคริสต์ ซึ่งทางศาสนาคริสต์จะมีการร้องเพลงและดีดกีตาร์คลอกับเพลงเสมอ) จึงนำมาประยุกต์ใช้กับการร้องเพลงของกะเหรี่ยงและการรำกะเหรี่ยง เพื่อเพิ่มบรรยากาศให้กับการแสดง ซึ่งปัจจุบันจะเห็นได้ว่ากีตาร์เป็นเครื่องดนตรีชิ้นหนึ่งที่สำคัญของการรำกะเหรี่ยง

ผลงาน

พ.ศ.2536 จนถึงปัจจุบัน เป็นผู้นำชาวกะเหรี่ยงร่วมกับอาจารย์สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์ โดยการนำการรำของชนชาวกะเหรี่ยงแสดงในงานศิลปวัฒนธรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในงานต่างๆ ซึ่งนายพงษ์พันธ์จะเป็นผู้อธิบายถึงประวัติความเป็นมาของการรำ ตลอดจนความหมายของการรำแต่ละชุดเป็นภาษาไทยให้กับผู้ชมทุกครั้ง

พ.ศ.2544 นำการแสดงไปแสดงในรายการตะลอนเกมส์ โดยการนำของนายสุรจิต สุขกันตะ ศึกษานิเทศก์อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

รายชื่อผู้สัทธิการร้ากะเหรียง

ผู้สัทธิการร้ากะเหรียงทั้ง 4 ชุด ในงานวิจัยฉบับนี้เป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ชาวกะเหรียง ซึ่งอาจารย์สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์ เป็นอาจารย์ใหญ่ เป็นผู้ฝึกสอนและถ่ายทอดท่าร้า ตลอดจนควบคุมการสัทธิท่าร้าให้กับผู้วิจัยตลอดระยะเวลาดังกล่าว ซึ่งนักศึกษาเหล่านี้จะมีที่พักซึ่งเรียกว่าหอพัก โดยจะแบ่งเป็นหอพักหญิงและหอพักชายอยู่ในบริเวณเดียวกันทั้งหมด ซึ่งอาจารย์สมบัติจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับความสะดวกต่างๆ ให้กับนักศึกษาชาวกะเหรียงทุกคน ซึ่งบ้านพักของนักศึกษาชาวกะเหรียงคือ 50/1ช. หมู่บ้านชาวเขา หมู่ที่ 7 ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

รายชื่อผู้สัทธิการร้าง

นายค้เก	อายุ 28 ปี	อาชีพรับจ้าง
นางสาวเอกกาวี	อายุ 23 ปี	อาชีพรับจ้าง

รายชื่อผู้สัทธิการร้ากะทบไม้ไผ่

นายสีโม	อายุ 21 ปี	อาชีพรับจ้าง
นายธรา	อายุ 23 ปี	อาชีพรับจ้าง
นายตุคอก	อายุ 25 ปี	อาชีพรับจ้าง
นายคว้ตองโย้	อายุ 28 ปี	อาชีพรับจ้าง
นางสาวสยื่อฟ้อ	อายุ 22 ปี	อาชีพรับจ้าง
นางเลื้อเลื้อเชื้อ	อายุ 24 ปี	อาชีพรับจ้าง
นางเลเลส	อายุ 22 ปี	อาชีพรับจ้าง
นางสาวเอกกาวี	อายุ 23 ปี	อาชีพรับจ้าง

รายชื่อผู้เคาะไม้ไผ่

นายแพนหนู	อายุ 19 ปี	อาชีพรับจ้าง
นายท่านอวะ	อายุ 26 ปี	อาชีพรับจ้าง
นายส้อ	อายุ 21 ปี	อาชีพรับจ้าง
นายโกลส้อ	อายุ 21 ปี	อาชีพรับจ้าง
นายลาซี	อายุ 19 ปี	อาชีพรับจ้าง
นายซาแหว	อายุ 22 ปี	อาชีพรับจ้าง

นายทู่่า	อายุ 20 ปี	อาชีพรับจ้าง
นางสาวเลเบอทุ	อายุ 18 ปี	อาชีพรับจ้าง
นางคลีม	อายุ 19 ปี	อาชีพทอผ้า
นางจอลียะ	อายุ 21 ปี	อาชีพทอผ้า
นางพาเลวะ	อายุ 24 ปี	อาชีพทอผ้า
นางสาวซีเคร์	อายุ 23 ปี	อาชีพรับจ้าง

รายชื่อผู้แสดงร่าต่าข้าว

นางสีโม	อายุ 21 ปี	อาชีพรับจ้าง
นายตุคอกเก	อายุ 25 ปี	อาชีพรับจ้าง
นายคว่าตองโย้	อายุ 28 ปี	อาชีพรับจ้าง
นางสาวสยือพ่อ	อายุ 22 ปี	อาชีพรับจ้าง
นางเสื่อเสื่อเชื้อ	อายุ 24 ปี	อาชีพทอผ้า
นางสาวเอกกาว่า	อายุ 23 ปี	อาชีพรับจ้าง

รายชื่อผู้สาคิตเพลงกล่อมลูก

นายฮีโม	อายุ 27 ปี	อาชีพรับจ้าง
ที่อยู่ 50/1ซ. หมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรียง หมู่ 7 ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี		
นางหน่อพรแอะแอะ	อายุ 25 ปี	อาชีพรับจ้าง
ที่อยู่ 50/1ซ. หมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรียง หมู่ 7 ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี		

ภาพที่ 12   นางเจตว้า อายุ 28 ปี ครูสอนศาสนาชาวกะเหรี่ยง ผู้เป็นล่ามแปลภาษา
 กะเหรี่ยงเป็นภาษาไทยให้กับผู้วิจัย
 ที่มา :   ภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ บ้านเลขที่ 11 หมู่ 6 บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่ง
 กระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 ธันวาคม 2544

ภาพที่ 13   ล่าฉิมี่ อายุ 58 ปี ชาวกะเหรี่ยงผู้มีความสามารถในการแสดงเพลงกล่อมลูก
 ในอดีต
 ที่มา   ถ่ายภาพโดย บุชบา รอดอัน ณ บ้านเลขที่ 113 หมู่ 6 ตำบลป่าเต็ง อำเภอก
 แง่งกระเจา จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2545

ภาพที่ 14

ชวยติ อายุ 67ปี ชาวกะเหรี่ยงผู้ที่มีความสามารถในการรำกระทบไม้ไฟในอดีต

ที่มา

ถ่ายภาพโดย บุระชา รอดอัน ณ ลานแสดงวัฒนธรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง หมู่ 6 บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 ธันวาคม 2544

ภาพที่ 15
ที่มา

สุนัยอ อายุ 58 ปี ชาวกะเหรี่ยงผู้ที่มีความสามารถร้องในอดีต
ถ่ายภาพโดย บุชบา รอดอิน ณ ลานแสดงวัฒนธรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง หมู่
6 บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 ธันวาคม 2544

ภาพที่ 16
ที่มา

เจนติ อายุ 59ปี ชาวกะเหรี่ยงผู้มีความสามารถด้านการรำกระทบไม้ไผ่ในอดีต
ถ่ายภาพโดย บุชบา รอดอัน ณ ลานแสดงวัฒนธรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง หมู่
6 บ้านป่าเต็ง อำเภอกงกระจัน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 ธันวาคม 2544

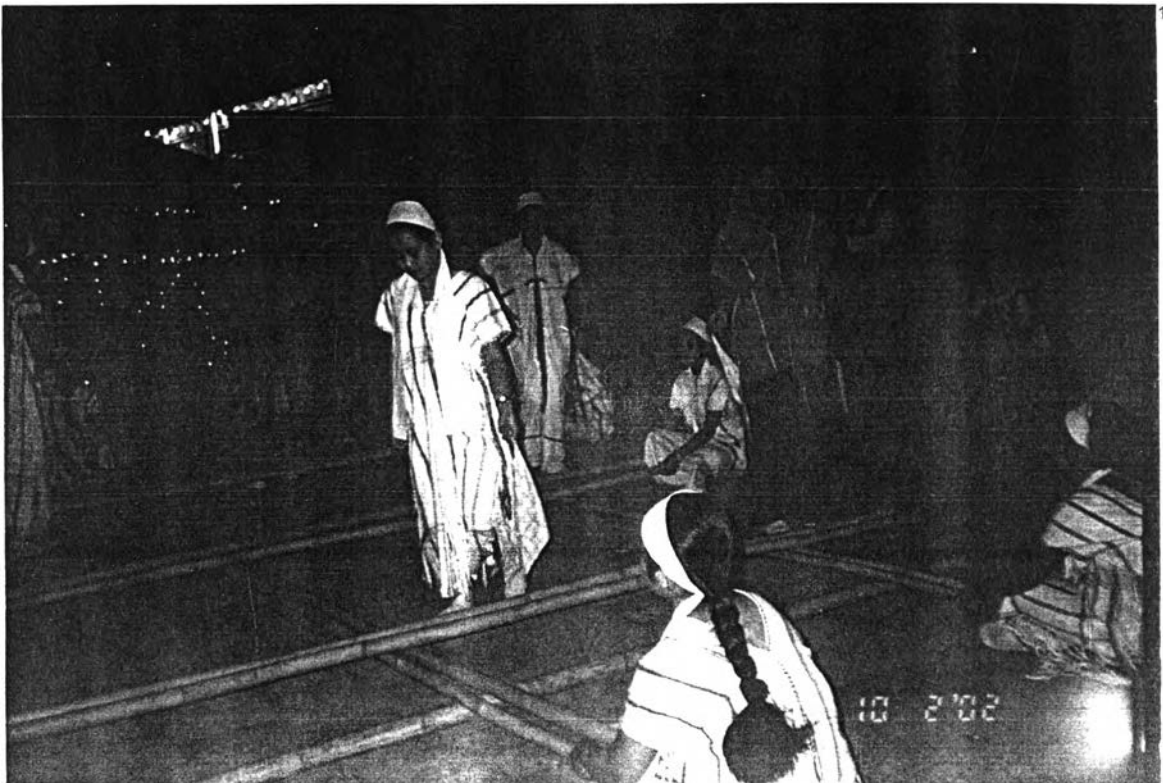

ภาพที่ 17

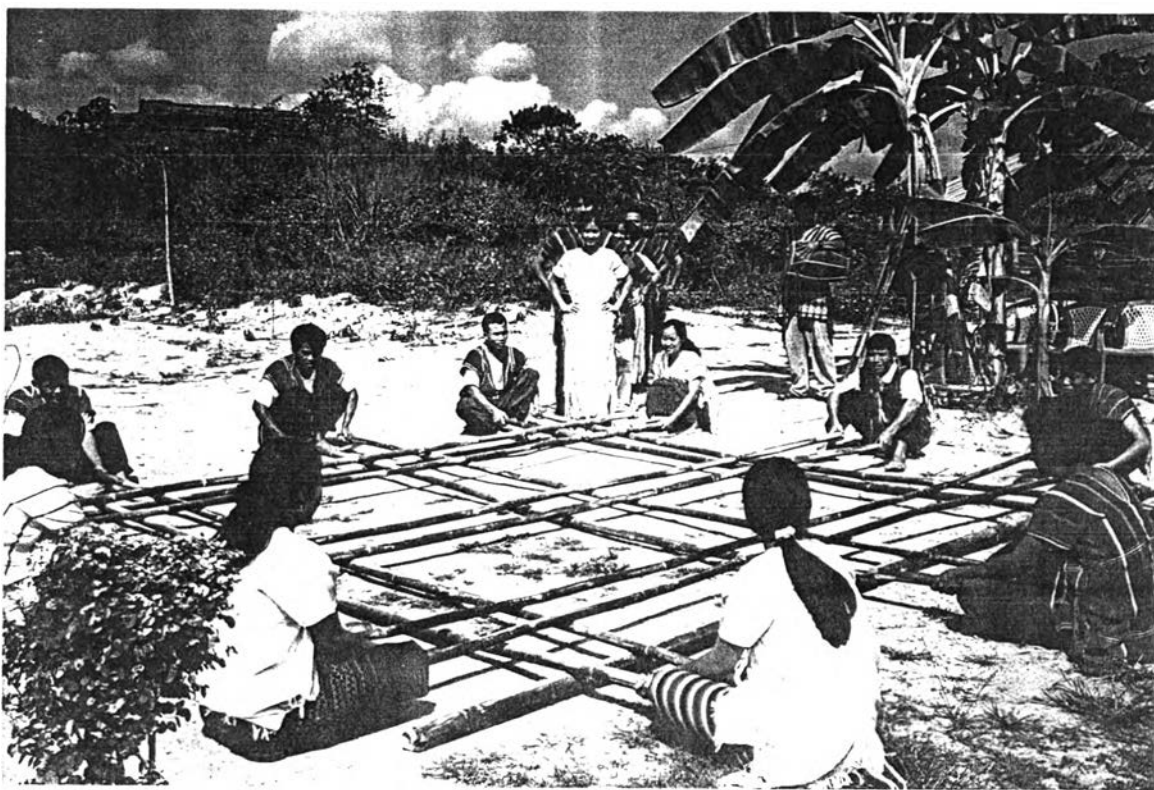
พ่อลีเซย อายุ 74 ปี ชาวกะเหรี่ยงผู้มีความเชี่ยวชาญการแสดงเพลงร่ำตำข้าว
ในอดีต

ที่มา :

ถ่ายภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ บ้านเลขที่ 111 หมู่ 6 ตำบลป่าเง็ง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2545

บรรยายกาศการรำกะเหรี่ยง ณ ลานหมู่บ้านป่าเต็ง หมู่ 6 ในงานประเพณีการแสดงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 บริเวณงานประดับด้วยหลอดไฟฟ้า ชาวกะเหรี่ยงทุกเพศทุกวัยมารวมตัวกัน เพื่อมาแสดงความจงรักภักดีต่อในหลวงรัชกาลที่ 9 หลังจากการเสร็จพิธีเทิดพระเกียรติ จะมีการร้องเพลง การแสดงรำกะเหรี่ยง ซึ่งมีการฝึกซ้อมเตรียมการไว้ล่วงหน้าเป็นอย่างดี ในชุดแต่งกายที่หลากหลาย ตามประเพณีที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มชน

การเริ่มต้นของการรำกระบองไม้ไผ่ ด้วยการที่ผู้เคาะไม้ไผ่จำนวน 12 คน นั่งเป็นคู่ๆ ตรงกันข้ามเป็นรูปสี่เหลี่ยม โดยนั่งขัดสมาธด้านละ 3 คน จับไม้ไผ่คนละ 2 ลำ ทั้งหมดซ้าย มือขวา และคอยเคาะไม้ไผ่ในจังหวะ กิ่ง กิ่ง กิ่ง กิ่งก จำนวน 3 ครั้ง ผู้ร้องเพลงเริ่มร้องเพลงหลังจากนั้นผู้แสดงจะกระโดดก้าวข้ามไม้ไผ่ตามที่ได้นัดหมายไว้

ณ ลานการฝึกซ้อม บ้านนายฉ่ำชู ชูชาติ หมู่ 6 ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 12 ตุลาคม 2545

ผู้สัทธิการเคาะไม้ไฟ

แทเนท	เมเบอร์ทุ
ทำนอวะ	คลีมู
โกลลือ	จอยะ
ลาซี	ลาจีย
ซาแหว	พาและว่า
ทูว่า	ดาเพอ

ผู้สัทธิการรำกระทบไม้ไฟ

ผู้แสดงชาย	ผู้แสดงหญิง
คว่าคองไผ่	เอกาว่า
อาวา	เลเสสะ
นะตุคอกเก	เลื้อเลื้อเซือ
ลีโม	สเยือพีย

การเริ่มต้นของการรำท่าข้าว ด้วยการที่ผู้แสดงชายท่าข้าวในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 3 ครั้ง ผู้ร้องเพลงเริ่มร้องเพลงโดยผู้แสดงหญิงจะเริ่มออกมารำไปตามวงทิศทางทวนเข็มนาฬิกา รอบผู้แสดงชายจนจบกระบวนท่า ต่อจากนั้นผู้แสดงชาย หญิง เริ่มสลับเปลี่ยนกันโดยที่ผู้แสดงชายเป็นฝ่ายรำ ผู้แสดงหญิงเป็นฝ่ายท่าข้าว ซึ่งลีลาท่ารำ จะเหมือนกัน

สาธิตโดย

ผู้แสดงชาย

ลีโม

อาวา

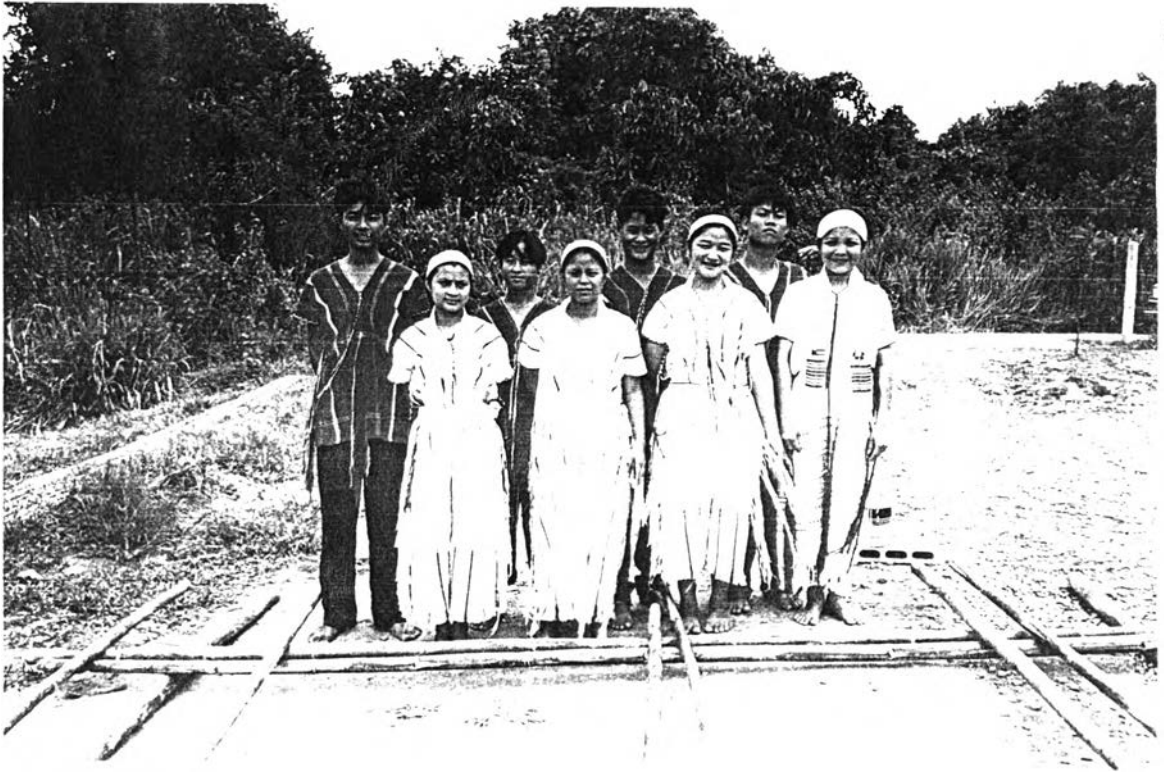
ฉะตุคอกเก

ผู้แสดงหญิง

สย็อพอ

เสื่อเสื่อเชื้อ

เลเลสะ

ภาพที่ 18

ผู้สักริตการร่ากระทบไม้ไฟ

ที่มา

ถ่ายภาพโดย บุชบา รอดอัน ณ หมู่บ้านป่าเต็ง ตำบลป่าเต็ง อำเภอกง
กระเจา จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 31 สิงหาคม 2545

ภาพที่ 19

ที่มา

ผู้จัดทำการรำกระทบไม้ไผ่ประกอบการรำ

ถ่ายภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ หมู่บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัด
เพชรบุรี ในวันที่ 31 สิงหาคม 2545

ภาพที่ 20

ที่มา

ผู้เล่นดนตรีและผู้ร้องเพลงประกอบการรำ

ถ่ายภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ หมู่บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัด
เพชรบุรี ในวันที่ 31 กรกฎาคม 2545

ภาพที่ 21

ผู้สาธิตการร่ำดำข้าว

ที่มา

ถ่ายภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ หมู่บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัด
เพชรบุรี ในวันที่ 31 สิงหาคม 2545

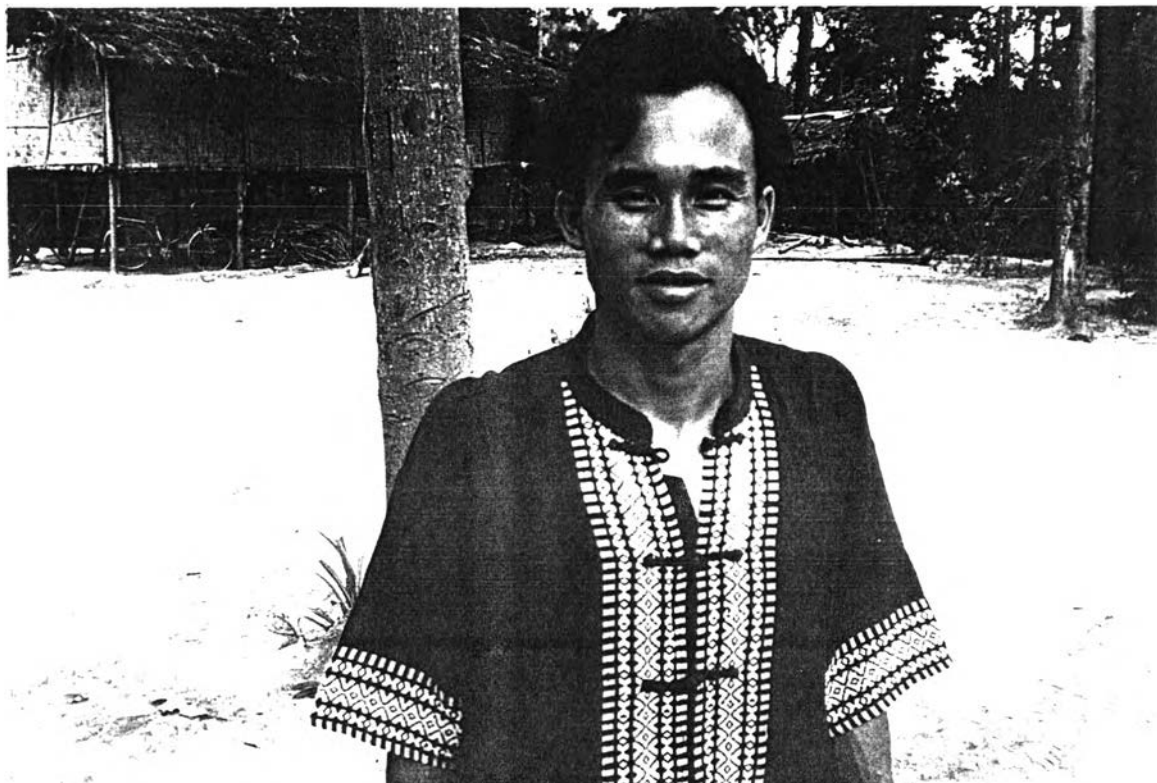

ภาพที่ 22

ที่มา

ผู้สําริตรีการแสดงเพลงกล่อมลูก

ถ่ายภาพโดย บุชบา รอดอัน ณ หมู่บ้านป่าเต็ง อําเภอแก่งกระเจาน จังหวัด
เพชรบุรี ในวันที่ 16 กันยายน 2545

ภาพที่ 23

เอกราช ผ้าห่อ ชาวกะเหรี่ยงผู้ที่เป็นล่ามแปลภาษากะเหรี่ยงเป็นภาษาไทย
และให้ข้อมูลด้านการร่ กะเหรี่ยง

ที่มา

ถ่ายภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ บ้านเลขที่ 111 หมู่ 6 ตำบลป่าเต็ง อำเภอก
แก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 5 ธันวาคม 2545

ภาพที่ 24
ที่มา

อนันต์ (พู่ตู) ปลดปลง ผู้ว่ากะเหรี่ยงและเล่นดนตรี กำลังให้ข้อมูลกับผู้วิจัย
 ถ่ายภาพโดย ไฉโรจน์ รอดอัน ณ บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัด
 เพชรบุรี ในวันที่ 31 กรกฎาคม 2545

ภาคผนวก ค.

สถานที่ที่ใช้ฝึกซ้อมการรำกะเหรี่ยง และการแสดงรำกะเหรี่ยง
ทั้งในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด จนถึงระดับประเทศ

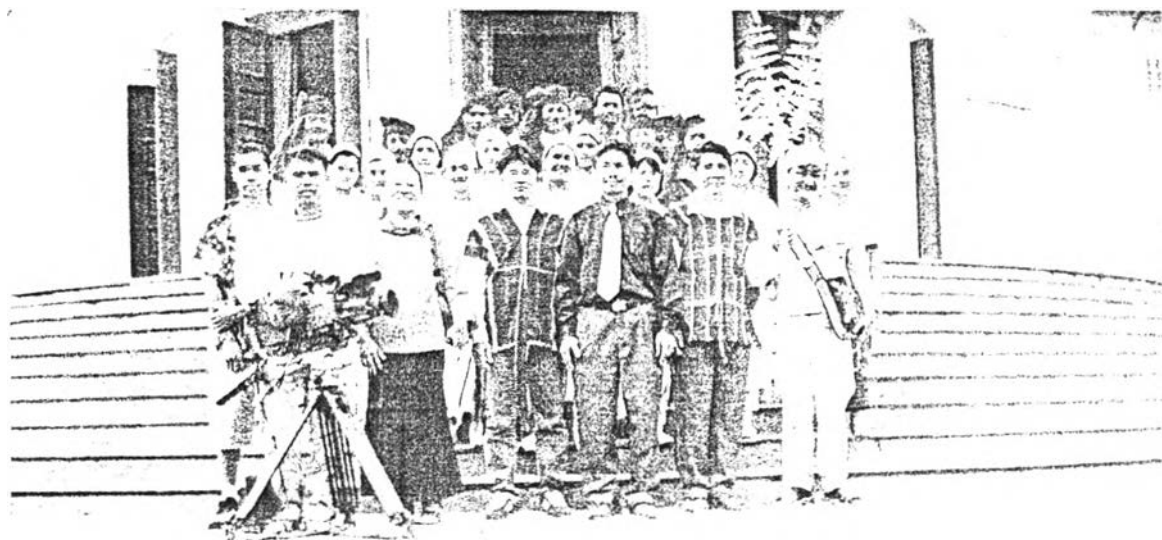

ภาพที่ 25 สถานที่ใช้ฝึกซ้อมการรำกะเหรี่ยง ณ บ้านอาจารย์สมบัติ วิโรจน์ประสิทธิ์ ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
ที่มา ถ่ายภาพโดย บุษบา รอดอัน ณ บ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2545

ภาพที่ 26
ที่มา

การแสดงกะเหรี่ยงกระทปไม้ 14-17 กุมภาพันธ์ 2544 งานพระนครคีรี
ได้รับความอนุเคราะห์รูปภาพต้นแบบจากนายสุรจิต สุขกันตะ คีษชาธิการ
อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2545

ภาพที่ 27

ที่มา

คณะแสดงวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยง เป็นตัวแทนอำเภอแก่งกระจาน ถ่ายทำการ
แสดง ณ พระรามราชนิเวศน์ ถ่ายทอดทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 รายการ
ตะลอนเกมส์ 3 กุมภาพันธ์ 2544
ได้รับความอนุเคราะห์รูปภาพต้นแบบจากนายสุรจิต สุขกันตะ คีษชาธิการ
อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2545

ภาพที่ 28 คณะแสดงวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยง ร่วมแสดงในรายการ “เกมส์นานาชาติ” สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ในวันที่ 15 กรกฎาคม 2544
ที่มา ได้รับความอนุเคราะห์รูปภาพต้นแบบจากนายสุรจิต สุขกันตะ ศึกษานิการอำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2545

ภาพที่ 29 นางหทัยภรณ์ สุขกันตะ และนายพงษ์พันธ์ จันทรยุทธ ผู้ควบคุมการแสดง “วิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยง” เป็นพิธีกรร่วมกับนายยุรพันธ์ ภมรมนตรี
ที่มา ได้รับความอนุเคราะห์รูปภาพต้นแบบจากนายสุรจิต สุขกันตะ ศึกษานิการอำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2545

ภาพที่ 30 การแสดงวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยง งานประเพณีสงกรานต์ ประจำปี 2544 อำเภอ
 แก่งกระจาน
 ที่มา ได้รับความอนุเคราะห์รูปภาพต้นแบบจากนายสุรจิต สุขกันตะ ศึกษานิเทศก์
 อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ 6 กรกฎาคม 2545

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางบุษบา รอดอัน เกิดเมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2505 ที่อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลป์ จาก วิทยาลัยครูเพชรบุรี เมื่อปีการศึกษา 2527 และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรมหา- บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2544 ปัจจุบันทำการสอนนาฏศิลป์ไทยที่ โรงเรียนอรุณประดิษฐ ถนนธีระอินทร์ ตำบลคลองกระแชง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี